

GYERGYÓI ÚJSÁG

A MAGYAR PÁRT PROGRAMJA ALAPJÁN.

Előfizetési árak:

Egy évre 200; felévre 100; negyedévre 50 Lei

Hirdetések milliméter díjszabás szerint.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelősszerkesztő:

Dr. SÁNDORY MIHÁLY

Kiadó lapfajtájának:

MÁRK ISTVÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Regele Ferdinand-ut 33. sz. (Sándory-ház.)

Szerkesztőségi órák mindennap d. u. 2—3-ig.

Telefon: 14.

Tekerőpatak felett megszólalt a veres kakas.

F. hó 16-ikán éjjel furesán szólottak meg a harangok. Nem istentiszteletra hívóan, nem ünneplően, hanem vésztióslóan.

S. O. S. röpitették szét a harangok Gyergyó minden községébe, hogy veszélyben van Tekerőpatak község.

Bűnös kéz eldobta a csóvát, nem gondolva, hogy „hol áll meg, s kit hogyan talál meg“.

Tekerőpatak község becsületes, szorgalmas népe a munkát megérdemlő jóleső pihenésre hajtotta fejét, nem gondolva arra, hogy pár óra leforgása alatt hamuvá válik az egész évi fáradságos munkája eredménye.

Az istállóba bezárt állatok vésztiósló bőgése, a csűrökben felhalmozott téli eleség lassu pörkölődése riasztólag futott szét a községben, s egy pillanat alatt talpon volt a község apraja nagyja, hogy megfékezzék a dühöngő elemet.

Tekerőpatak községre most rájár a rud. Így szokták mondani, mikor az Isten egymásután csapással látogat meg valakit.

Még ki sem heverhette Vasláb községgel folytatott vitáját, még elvégzendő feladat volt ránézve az elvesztett erdő visszaszerzése, még le sem száradtak a könnyek, amelyeket ez a küzdelem, a fáért, a legelőért való küzdelem csalt szemeikbe, mikor 16-ika éjjele új záporral mosta le gondtól barázdált orcáikat. És ez a könny sósabb, keserűbb, valamiképpen fájóbb volt az előzőknél, mert hiszen, úgy hírlík, hogy testvérek dobta be a csóvát testvérek életébe, testvérek pusztította el testvéreknek keserves, dolgos munkája eredményét.

Vajmi kevésbé vigasztaló Tekerőpatak községre az a lelki megnyugvás, hogy az Isten csak azokat látogatja meg csapással, akik Neki kiválasztottjai.

Nem tudja őket megnyugtani az isteni rendelkezésbe a bibliai Jób beletörődése, hogy „amit Isten adott, Isten el is vette, legyen meg érte szent akarata“.

Emberfeletti erővel, krisztusi érényekkel és hittel kellene birnia, hogyha zokogás nélkül bele tudna e szörnyű csapásba nyugodni, mikor e csapás fejük felett hamvasztotta le a tetőt, gyermekeik szájából perzselte ki a mindennapi falatot, amelyet Isten tudja milyen véres verítékek kuporgattak össze a tél zord követelményeire.

S. O. S. A vészjelet megértették, megértette Gyergyó minden községe és sietett is bajba jutott testvérei segítségére, de már a szörnyű elemnek nem tudott parancsolni, legfennebb

csak lokalizálni tudta a tűz továbbterjedését, és elfacsarodott szívvél kellett végig néznie, hogy hamvadt porrá kilenc gazdának gazdasági épülete a benne lévő élő és holt vagyonnal együtt.

Tekerőpatak előjárósága pedig a romok felett összeült, hogy megtanácskozza a legsürgősebb teendőket. Hogy hogyan is lehetne új reményt önteni ezekbe az elcsüggedt emberekbe.

És bármit is tanácskozzanak e tiszteletreméltó öregek, hogyha netalán kinyújtódna kérésük Gyergyó minden községe felé, nem szabad e kérés kezét meg nem látni, e kérés szó elől elzárkózni, hiszen ami nekik fáj, nekünk is fáj, mert ugy-e egy anyának vagyunk a gyermekei: Erdélynek és benne a székely-magyar anyának.

Tudjuk, hogy vigasztaló szavunk vajmi kevés segítség lesz számukra, de mégis engedjék meg kijelentenünk, hogy az isteni Mindenhatóság, hogyha csapásokat is mért rájuk, egyúttal erőt is adott azok elviselésére.

Tekerőpatak szorgalmas, becsületes népe pedig rendelkezik még ilyen isteni erővel, és ki tudja még verekedni a kemény sorsból, hogy elpusztult vagyona romjai felett új élet serkeden.

Tekerőpatak Istentől meglátogatott népe, e szenvedések és csapások közepette ezen néma betűkön keresztül is fogadd biztató és megértő igaz székely-magyar erős kézfogásunkat.

Csikvármegye őszi közgyűlése.

Dr. Pitner Árpád, a vármegyei állandó választmány elnöke, a közigazgatás szervezéséről szóló törvény 207. § a értelmében Csikvármegye tanácsát 1930. évi november 28-án d. e. 9 órára, a vármegyei ház üléstermében rendes őszi közgyűlésre hívta egybe.

A közgyűlés tárgysorozata a következő:

1. Az előző gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése.

1. A vármegye folyó évi költségvetésének módosítása.

3. A vármegye 1931. évi költségvetésének tárgyalása.

4. A vármegye 1929. évi számadásának felülvizsgálása és jóváhagyása.

5. A vármegyei tanácsosok és az állandó választmány tagjait 1930. évben megillető napidíjak, utazási költségek és megjelenési díjak mérvének megállapítása. (A törvény 236. §-a.)

6. A vármegyei tanács ügyvitelét és tanácskozási rendjét megállapító szabályrendelet. (228. §.)

7. A vármegye szervezési szabályrendelete és ennek keretében a szükséges tisztviselői állások megállapítása. (228., 229. és 552. §§.)

8. Az 1928. évben a vármegyei iskolaszéknek és a „Tara Barsei“ nevű diákotthonnak kiutalt összegek ügye.

9. A pénzügyigazgatóság 1929. évi lakbérének ügye.

10. Fa-vontatások engedélyezése a vármegyei és vicinális utakon.

11. A vármegyei és vicinális utvonalakon magánosok által létesített építmények, vonalak stb. engedélyezése.

12. A vármegyei és vicinális utak osztályozása.

13. A vármegyei választmány által az általános gazdasági válság orvoslása tárgyában szerkesztett felirat bemutatása.

14. Az állami elemi iskolák és kisdudvók létesítése terén felmerült észrevételeknek egy feliratban való összefoglalása és illetékes helyre való juttatása.

15. A csikszeredai állami földmives iskolának téli tanfolyammá való átszervezésének kérelmezése.

16. Bizottság kiküldése az agrár reform végrehajtása körül észlelt sérelmek összegyűjtése végett.

17. A vármegyei választmány elnökének jelentése a közigazgatás általános menetéről, a tisztviselők tevékenységéről, a vármegye vagyongazdálkodás terén előfordult fontosabb eseményekről.

18. A választmány elnökének jelentése a vármegye bevételeinek és kiadásainak mikénti helyzetéről.

19. A választmány elnökének jelentése a vármegyei tanácsot érdeklő egyéb ügyek állásáról.

20. Esetleg sürgős természetű felszólalások és előterjesztések.

Az ülések folytatásáig tartatnak a tárgysorozat teljes letárgyalásáig.

Felkértem a tanács valamennyi választott és hivatalbeli tagjait, hogy az üléseken résztvenni szíveskedjenek.

A mozi körül.

A mozi rendes hírszolgáltatásán kívül egy külön rovatot nyitunk a moziügyek, moziműsorok, mozigondok, — mozigondok, publikumgondok, — levétítésére.

A mindenre magyarázatul adott átokjelige: „gazdasági krízis“, ugyancsak elbánt a szépen felépített művészeti és finansziális kalkulációval. A hangosfilm betörése, a hangosgép investíciós költségei, az új technikai csoda többszörösen megszorított előállítási rezsije, illetve az ezek folytán keletkezett horribilis filmkölsöndíjak minden körülmények közt a régihez képest többletbevétel igényelnek. S ezzel szemben leapadt létszámú publikum, lenyomott árak mellett üli végig a mozinak jobbnál-jobb filmvetítéseit.

Pardon! Ez a rovat ne kezdődjék a sirással, lássuk előbb, mit hoz a legközelebbi jövő, a most már igazán erkölcsi sikerekre számító mozik műsorán.

Három hatalmas grandiózus megrendezésű s különleges tetszést aratott film kerül közvetlen egymásután levetítésre. E hó 22—23—24-én megy a „Pogány“, a különleges miliőjű, exotikus, hangos filmesoda. Szinte illatos ez a film, mint az a trópusi, buja, napsütötte szigetvilág, melynek paradicsomi tájain pereg le a gyönyörű mese...

A Csendes óceán egyik eldugott szigetén az ősberek boldog és gondtalan életét éli egy

fiatal félvér: — a pogány — .Pogány, mert Istent a vidám ifjúságban, a romlatlan szívben és az áldott természetben imádja. A kulturált nyugati ember, az, aki nem pogány, az álszen-teskedő, gonosz képmutató, a nyugati civilizáció jelképe eljön a szigetre és a romlatlan, csupán szívére hallgató fiút kifosztja vagyonából és még szerelmét is elveszi tőle. Hogy aztán, — egy érdekes happy-end — mindent jóra fordít, az itt nem az amerikai sablonizálás diadala: ennek a tisztalelkű délszaki pogánynak valóban győznie kell a nyugati álszen-teskedés fölött.

A mese, mint látjuk, szép és emberi, de ahogyan ez lejátszódik, az már páratlan, mert hisz a három legszebb szépség: az ifjúság, szerelem és természet himnuszát zengi. És most képzeljük el, hogy mindezt még a dallamok édessége is fűszerezi olyan gazdag és színes muzsikával, amilyent eddig még alig hallottunk; hogy a főszerepet Ramon Novarro játsza, ki-nék sokat emlegetett énekhangja végre megzendülhet előttünk a maga lágy és érzéki dallamosságában. Ez a dal: „The Pagans Love Song” még sokáig ott muzsikál a szívünkben, feledhetetlen élményeink közé elrejtözve.

Külön itt is felhívjuk a mozipublikum figyelmét a 26-án és 27-én vetítésre kerülő filmszenzációra, mely a külföldön „Manolescu”, nálunk „Egy végzetes asszony” cím alatt hozta extázisba a közönség legszélesebb rétegeit. Tesz-szük ezen figyelmeztetésünket azzal a bevallott céllal, mert még szeretnők menteni ennek az igazán különös, delikát filmnek előadását a közönségbe hulladó s most már sorozatossá vált kudarc sívárságától.

A téma nem új — „Férfi sorsa a nő”, — ezen igazság variálásának a motivumaiból alakult ki a mese. Brigitte Helm, ez a ragyogó német filmsztár, Ivan Mosjukine, aki férfiban ugyanaz, mint Brigitte Helm nőben, képről-képre, jelenetről-jelenetre ragadnak magukkal s fokoz-zák a feszültséget az extázis határai felé. A démonikus erejű nő szuggesztív hatása alatt tartja a kalandorkirályt, az allround tehetséget, Manolescut. Száz kalandon át az asszony árulása kórházba, majd börtönbe juttatja a zűlés mély-ségébe lecsuszott vívort... , aki itt találkozik igazi nagy szerelmével, Ditta Parloval. A meg-tisztulás útja megnyílik s Turljanszkynak, a ren-dezőnek bravuros keze egy ördögös varázslat-tal inscenált látomást produkál, melynek demo-

nikus hatása az egyébként is mesteri kézzel megalkotott film szuggesztivitását a forrpontra emeli. Ez a film egyszerűen lenyűgöző és ma-gávalragadó.

A slágersorozat harmadik műsora: „Árva Juliska” című magyartárgyú Paromsunt pro-dukción. Helyszüke miatt itt csupán azt az ör-vendetes meglepetést adjuk hírül, hogy ezt az osztrák-magyar uniformisos filmet sikerült a li-berálisan gondolkodó filmcenzura engedélyével Erdélyben is forgalomba hozni. A film méltá-sására és művészi kvalitásainak levetítésére kö-vetkező számunkban rátérünk.

HIREK.

— **Esküvő.** F. hó 16-án d. u. 4 órakor tartotta esküvőjét Székely Béla kántortanító Csomafalván Rokaly Annuska urleánnyal. Gratulálunk.

— **Házasság.** Fülöp Andor dítrói keres-kező f. hó 23-án vezeti oltárhoz Csikszeredán Czák Juci urleányt. Szerencsét kívánunk a kötendő frigyhez.

— **Választók figyelmébe.** A városi tanács-tól nyert információink szerint a községi és képviselő választók névsorát december 1—30 ig igazítják ki. Mindazok, akik a listába még ma sincsenek felvéve, okvetlen jelentkezzenek sze-mélyesen a városi tanácsnál, ahol azonnal és készséggel keresztülvizsik a bejegyzést a fent irt időben. Egyébként a tanács plakátokon is felhívja a figyelmet a kimaradtak jelentkezésére.

— **Református ünnepség.** A gyergyószent-miklósi református egyházközség presbiteriuma december 6. és 7. napjain szörványkonferenciát és egyházi ünnepségeket rendez. Ezek kereté-ben történik meg 7-én, vasárnap a református templom harangszentelése és Kovács Pál, az egyházközség meghívott lelkipásztorának ün-nepélyes beiktatása. Este 8 órakor Laurentzi színháztermében műsoros estély lesz, amelynek programján szerepel többek közt Vásárhelyi Já-nos püspökhelyettes előadással és br. Kemény János, a Kemény Zsigmond irodalmi társaság elnöke költeményei felolvasásával.

Mindazok, kik elszállásolást óhajtanak, je-lentsék be november 30-ig érkezésük idejét a gyergyószentmiklósi református lelkészi hiva-talnak.

A Presbiterium mindenkit szívesen lát az

ünnepségeire, főleg a dec. 7-iki estélyre, mely-nek műsora a következő: 1. Prolog. 2. Zene. 3. Előadást tart: Vásárhelyi János reform. püs-pökhelyettes. 4. Magyar dalokat énekel: Mál-násy Antal. 5. Verseket olvas: Br. Kemény János. 6. „Mester, a bős vihar dühöng...” Éneklí a protestáns vegyeskar. 7. Epilog.

— **Felszabadították a csikmegyei állat-vásárokat.** Amint megbízható forrásból értesü-lünk, a csikmegyei állatvásárokat e hó 15-iki hatállyal felszabadították. A mai rossz gazda-sági viszonyok között a gazdaember egyedül az állatból tud pénzt csinálni. Aki figyelemmel ki-sérte az országos állatvásárokat, tapasztalhatta, hogy az állatforgalom minden vásáron megélén-kült. Különösen külföldi vevők keresték fel a belföldi forgalom mellett az erdélyi vásárokat, amely körülmény jótékony hatással volt az ál-latárakra. Bár Luca-napi országos vásárunkról exportálni még nem lehet, mégis kilátás van reá, hogy az állatvásár élénk lesz. Gazdáink tapasztalhatták, hogy a vevők különösen a jó kinézésű, tisztán tartott főleg hizott pirostarka állatokat veszik előszeretettel. Ezért gazdáink, ha jó árakat akarnak elérni, takarítsák szorgal-masan állataikat és már most javítsák fel na-ponként adandó darával. A mai alacsony gabo-naárak mellett a darázás hatásosan kifizeti magát a kapandó magasabb árral. Akinak eladó állata van, takarítsa szorgalmasan és darázza naponként állatait és biztosan fog vevőt találni a vásáron.

— **Műsoros est Szárhegyen.** A szárhegyi Közbirtokosság székháza védszentjének, Szent Imre hercegnek 900 éves halálozási évfordulója alkalmából f. hó 23-án este 8 órai kezdettel a székház nagytermében szoboravató műsoros es-tély rendez.

— **Az egyházak akciója az államsegély redukciója ellen.** Tudvalevő, hogy a kormány a költségvetésredukció során az egyházaknak nyújtott államsegély összegét is redukálni akarja. Mégpedig az ortodox román egyház segélyét 10, a gör. és róm. kath. egyház segélyét 25—25%-kal.

A terv ellen az egyházak széleskörű ak-ciót indítottak

— **El akarják vinni Csikszeredából az ősi róm. kath. tanítóképző intézetet.** Az er-délyi katolikus Státus leszegényedésével kapcsola-tosan már többször szóba került egyes status-intézetek leépítése, illetve átfejlesztése.

K... város tanácsa németet fog.

A kalapos király napról-napra ujtásokat hoz be. Ma az egyházi intézményeket forgatja fel, holnap a vármegyéket szabályozza meg. Most pedig a régi jó deák nyelvet kívánja a hivata-los használatból és szigorúan elrendeli, hogy minden hivatalos ügyben az egyedüli üdvöztető és boldogító nyelv lesz ezután a német.

A vármegyék után a városokra került a sör és minden tövel-heggyel áll minden városi tanácsnál. Pátens pátens után érkezik és ha-lomra gyűl, mert nincsen aki megértene és elin-tézné. Legalább egy pár évi átmenetet kellett volna csinálni, mert az ilyen nagy zökkenőt zavar nélkül nem lehet keresztülvinni.

Most már nem elégszenek meg a pátensek kiadásával, hanem azoknak az elintézését szí-gorúan és büntetés terhe alatt sürgetik. Ha még késedelmeskedünk, mint engedetlenség bűnébe esőket fognak büntetni. Már egy pár vármegyé-ben katonaság közbejöttével szereznek érvényt a pátenseknek.

*

Mocsáry, K... város főbírója: A nemes városi tanács minden egyes tagja tudja, hogy országunk és így városunkban is mennyire ki akarnak vetköztetni minden jogaink gyakorlá-sából. Most kaptam meg az utolsó deák nyel-ven irt pátent, mely az öreg jó deák nyelvet hivatalos használatból kivette és helyébe hiva-talos nyelvnek a németet helyezte.

Nap-nap után érkeznek a német nyelven irt pátensek és nem tudok velük boldogulni, mert a német nyelvet nem értem. Egy pár pá-tenst a szomszéd városban lakó nyelvfordító mes-ternek küldtem. A fordítást jó pénzért megcsi-nálja. Városunknak a német nyelv sok költség-be fog kerülni és valami módon arról kell

gondoskodjunk, hogy városunkba valahonnan hozassunk egy olyan embert, aki a német nyel-vet szóban és írásban is érti.

Vargha tanácsos uram: Tisztelt nemzeti főbíró uram! és nemes városi tanácsbéli uraimék!

Én erről sokat gondolkoztam és őszintén megvallo, hogy szégyenlem azt, hogy idegen városba mentünk német szóért, amikor a mi vá-rosumban is kaphattunk volna egy németet, aki velünk a német szót megértette volna.

Halmos tanácsos uram: Igaza van Vargha tanácsos urunknak! Minek kell idegenbe menni, amikor itthon is meg lehet térülni?

Gáthi tanácsos uram: Vargha tanácsos uram! Igazán kíváncsivá tesz, hogy a kérdéses némettel mi lesz?

Vargha tanácsos uram: Tisztelt nemzeti főbíró uram és nemes városi tanácsbéli uraimék!

Ebben a nyomoruságos világban, amidőn hazánk és városunk ősi intézményeit lábbal ti-porják, amidőn anyanyelvünket, a magyart és apanyelvünket a deák nyelvet a német nyelvvel cserélték fel; városunk tanácsa, hogy a város ügyeit akadálytalanul elintézhesse, arról kell gondoskodjék, hogy városunkban legyen egy olyan német ember, aki a német nyelvet telje-sen értene.

Ezzel ugyan még nem mehetnénk sokra, mert ez is ugy megfizetteté a tudományát, mint az idegen városbéli fordítómester.

Amint a nemzeti főbíró Uram és a ne-mes tanács előtt tudva van, tanácsunk egy tagja néhai való jó Lévy uram helye a tanácsban nincsen betöltve. Indítványom az volna, hogy Hoffmann szürszabómester uramot, aki a szür-szabócéh elnöke, az üresedésben lévő tanácsosi állásra válasszuk meg. (Helyeslés.)

Tíz évvel ezelőtt a felvidékről jött váro-

sunkba és azóta mindenkinek tiszteletét és be-csületét kiérdemelte. Németül feltétlen tud, mert a neve német és ahonnan idejött, ott az egész vidék német. Mint tanácsstag a német nyelven irt pátenseket a tanácsnak megmagyarázná és így városunk kormányzásában semmiféle feun-akadás nem lenne. (Általános helyeslés.)

Mocsáry főbíró uram: Nemes városi ta-nácsbéli Uraimék! Én a magam részéről Vargha tanácsos Uram indítványát elfogadom és kérem a nemes tanácsbéli Uraimékat, hogy nyilatko-zanak arra nézve, hogy Vargha tanácsos uram indítványát elfogadják-e?

Hoffman tanácsos ur. Éljen! Éljen! Éljen! Tehát, Hoffmann uramnak tanácsossá való egyhangu megválasztását kihirdetem. Éljen! Éljen! Éljen!

*

Mocsáry főbíró uram: Nemes városi ta-nácsbéli Uraimék! A pátensek nap-nap után érkeznek és a régi deák nyelvből ismeretes jel-zéssel: „CITO” (sürgős) vannak ellátva. Ezen körülmény késztetett arra, hogy a nemes taná-csot összehívjam, hogy a szükséges intézkedéseket megtehessek.

Az összes pátenseket érkezésük sorrend-jében átadom Hoffmann tanácsos uramnak, hogy azokat olvassa át és tartalmukat egyenként mondja el nekünk!

Hoffmann tanácsos uram: Nemzeti főbíró uram! Nemes városi tanácsbéli uraimék! Bo-csánatot kérek, de én németül egy szót sem értek.

Főbíró uram és az egész tanácsbéli urak elszörnyülködve: Hát akkor miért választottuk meg tanácsosnak az urat?

Hoffmann tanácsos uram: Uraim, én ma-gam sem tudom azt.

Ferenczy Dénes.

A leépített intézetek közé tartozik a kézdívásárhelyi gimnázium is, amelyet négy alosztályúvá építenének le, s viszont helyére költöztetnék át a csiksomlyói tanítóképzőt 1931. szeptember hó 1-ével.

A csikszeredai tanítóképző tervbe vett át-helyezése ellen csiki körök heves ellenállást fejtenek ki, hivatkozva az otttartásra erkölcsi, gazdasági és politikai okokra.

— Vasárnap délután 5 órakor a Zsidó Nőegylet teadélutánja a Kriesa étteremben. Háziaszonyok: Kis Manóné és Margittai Béláné urnők. Mindenkit szívesen lát a vezetőség.

— A csiksomlyói Árvaház feloszlata. A Casa Autonomă a pădurilor statului 55244/1930. sz. rendeletével arról értesítette az árvaház igazgatóját, hogy jövő év jan. 1-től kezdődőleg beszünteti az évi rendes fenntartási hozzájárulást.

A Casa Autonomă ezen leirata nagy konsternációt keltett egész Csikvármegyében, mivel az intézet 82 árva, gyermeknek nyújt lakást és ellátást, s dr. Willer képviselőt kérték meg a közbenjárásra.

Dr. Willer annyiban eredményesen interveniált, hogy távirata szerint a jövő évi költségvetésben is biztosított az eddigi 500.000 lej.

— A Gyergyószentmiklósi Kereskedői Kör igazgató választmánya felhívást tett közzé, melyben arra kéri fel a lakás és üzlethelyiség tulajdonosokat, hogy a jelenlegi gazdasági helyzetre való tekintettel redukálják a ház- és boltbérüket.

Ezt a felhívást lapunk hasábjain közöltük, s amint egyesektől értesültünk, úgy a ház-, mint az üzlethelyiség tulajdonosokban meg is van a redukcióna a kellő hajlam, s már is több tulajdonos leszállította bérletjének ház- és boltbérét.

A kereskedői kör igazgató választmányának ez a kérelme épen jókor jött és ez is jótékonyan fog hatni a nagy nehézségekkel küzdő kereskedői osztály helyzetére.

— Redukálják a közbirtokosságok kiadásait. Multkori egyik számunkban megemlékeztünk arról, hogy a jelenlegi általános leépítések közepette nem zárkozhattak el az elől a közbirtokosságok sem, hogy ezáltal is segítsenek székely népükön.

Ezen közleményünknek ugyálszik megvolt a kívánt eredménye, mert amint Alfaluból értesültünk, az alfalvi közbirtokosság legutóbbi közgyűlésén, amelyen a jövő évi költségvetését tárgyalta le, úgy a tisztviselői fizetéseket, napi- és tiszteletdíjakat, mint egyéb kiadásait, 50%-kal csökkentette, illetve szállította le.

Hisszük, hogy a többi közbirtokosság is követni fogja a dícséretre méltó példát.

— Ötvenéves korig hívják be a bukaresti magyarokat. Bukarestből jelentik: Az ókirályságbeli magyarságnak súlyos sérelme az, hogy azokat, akik a körülmények során sem a román, sem a magyar hadseregben nem szolgáltak, egészen ötvenéves korig, katonai szolgálatra hívják be. Az illetőket a háború előtt a bukaresti magyar konzulátuson sorozták, mivel Románia akkoriban nem ismerte el román állampolgárságukat, aktiv szolgálatot azonban nem kellett teljesíteniök. Most azután saját hibájukon kívül kerültek abba a helyzetbe, hogy ott kell hagyniok foglalkozásukat és családjukat hosszabb időre. Az eddigi intervenciók a helyzet megváltoztatására nem jártak eredménnyel s ezért az ügyet közelebből a magyar parlamenti csoport egyik tagja a kamarában szóvá fogja tenni.

— A Csiki Lapokból vettük az alábbi közleményt: Csikszeredai turisták f. évi nov. hó 11-én, kedden gyűlést tartottak, amelyen a következőket határozták: 1. Megállapították a közeledő téli hónapokra tervezett kisebb téli kirándulások programját. 2. Papírra fektették az összes kiránduló helyek tervét, amelyek a csikiak számára közel vannak. 3. Megállapították, hol készítenétek turista utjelzések (táblai vagy festett). 4. Elhatározták, hogy kapcsolatot keresnek a brassói Magyar Turista-Egylettel, valamint egyéb szomszéd város turista alakulataival, bizonyos együttműködés megteremtése céljából. 5. Felkérlik Csikmegye turistáit, főké-

a a fiataliságot, hogy más városok példáin okulva férfias komolysággal és puritánsággal kezdjen igazi turista életet, hozzon áldozatot saját fajtája és utódai érdekében azért, hogy évenként némelykor hagyja otthon kényelmét, mert kárpótlást fog nyerni a gyönyörű csiki hegyekben és a székely falvakban. 7. Akik e turista mozgalomhoz csatlakozni akarnak, jelentsék be szándékukat írásban vagy szóban Vámszer Géza tanárnál.

Ehhez a közleményhez csak annyit hozzátennivalónk van, hogy bárha városunkban is ez az ideális turistaélet gyökeret verne.

— Al Capone népkonyhát állított fel a munkanélküliek számára. Londonból jelentik: Csikágói jelentés szerint Al Capone szeszcesempész 1100 munkanélküli élelemmel történő ellátására népkonyhát állított fel, ahol naponta háromszor adat kosztot a jelentkezőknek. A munkanélküliek reggel kávé és zsemle, délben levest, húst és kávé és este egyfogásos vacsorát kapnak. Al Capone utasításba adta a népkonyha kiszolgáló személyzetének, hogy a jelentkező munkanélküliekhez semminő kérdéseket ne intézzenek s csak osszák a jelentkezőknek az ételt.

— Az amerikai buza újólag megjelenik az európai piacokon. Newyorkból jelentik: A buzát importáló európai államok, hosszas tárgyalás után, feladták eddigi tartózkodó álláspontjukat és így hosszulejáratu hitelek engedélyezésével újólag nagyobb mennyiségű amerikai buzát sikerült elhelyezni az európai piacokon.

— Tűz Tekerőpatakon. Hétfőn a hajnali órákban tűzvész pusztított Tekerőpatakon.

Kilenc gazda maradt gazdasági épület és gazdasági felszerelés nélkül. A tűzzel állítólag Benedek Sándor határbíró akarta magát megbosszulni haragosa. Mások azt állítják, hogy a gyújtogató a község gazdasági épületét is el akarta égetni.

Gyorsan a vész helyén megjelenő kilyénfalvi, szentmiklósi, ujfalvi, esomafalvi, alfalvi és a később érkező vaslábi önkéntes tűzoltóknak sikerült a tűz továbbterjedését a szeles időben is megakadályozni.

A kilenc gazda közül hét volt biztosítva.

— Tyuktolvajlások Ditróban. Ditró község egy idő óta valóságos Eldorádója lett a különféle lopásoknak. Ezelőtt pár héttel a hámozkat lopdosták el tömegesen, később a száradni kiaggatott fehérneműt, míg most a tyukokra vetették rá magukat a tolvajok.

Az elmúlt éjszaka Róth I. fakereskedőhöz hatoltak be ismeretlen tettesek és husz majorságot vittek el, amelyek legnagyobb részét ott mindjárt meg is ölték, úgy, hogy a tulajdonos egy nagy vértócsát talált a baromfiudvarban.

Róth I. fakereskedő a csendőrségnél jelentést tett az esetről, amely bevezette a legerélyesebb nyomozást.

— Politika, kritika, közgazdaság az „Ellenőrben.” Az „Ellenőr”, Tóth Sándor politikai és közgazdasági lapjának legújabb száma november 15-én, a megszokott nivós tartalommal és tetszetős kiállításban jelent meg. Ötvenkét oldal terjedelmű lap a számának főbb tartalma a következő: A király szava, Sorainkból azokhoz, akik még keresnek, A hetvenöt éves Barabás Béla, Hogy gazdálkodnak a kolozsvári villamos műveknél, Pázmány Dénes történet orája, Fekete Tivadar cikkei: Levél a szerkesztőhöz, Összintén Szabolcskáról, Színházi emlék: Hefi (írta: Tóth Sándor), Gyurgyenováczai Rosenberg Hermann és a Lomási Erdőipar, Az Angol-Magyar Bank központot állít romániai érdekeltségeinek, A volt erdélyi főerdész fia pesti villamos kalauz, doktorátust tesz, Parasztváltók helyett zálogházzal foglalkozik a Kolozsvári Gazdák Takarékpénztára, A zsilvölgyi magyar frontról, Látogatás a régi Kolozsvár első bankáránál, Lendvay Emilnél. Nagyvárad-i figyelő, Urilány a bidari-pusztán, A Helikon és Hunyady Sándor, Színházi krónika, Két budapesti premierről, stb. Rendkívül tartalmas a lap Közgazdaság s változatos, színes a Színház és Társaság melléklete. Az „Ellenőr” kapható az egész országban, egy száma 20 lej.

Az Urania mozgó hirei.

Nagy eseménye lesz az idei mozi szezonnak a

„Pogány”

nak, Ramon Novarro exotikus, énekes, hangos filmremekének a f. hó 22, 23 és 24, szombat, vasárnap és hétfői vetítése.

Ebben a filmben halljuk először énekelni Ramon Novarro s mi sem bizonyítja jobban a sikert, mint az, hogy a „The Pagan Love Song” a szerelmes pogány éneke, a legelső világslágerek között foglal helyet. A női főszerepet a bájos René Adorée játsza, akit a „Közakokban” volt alkalmunk megszeretni.

F. hó 26 és 27-én, szerdán és csütörtökön

Egy végzetes asszony (Manolescu)

Izgalmas filmszenzáció a szeniális kalandorkirály tündöklése és bukása.

Főszereplők: Ivan Mosjukine, Brigitte Helm és Dita Parlo.

A külföldi ujságok azt írják erről a filmről, hogy ez az, amelyik be tudja bizonyítani, hogy a néma film is tud mindig közönséget vonzani, dacára a hangos nagy konkurenciájának.

F. hó 29—30-án, szombaton és vasárnap különleges meglepetéssel szolgál a mozi vezetősége a közönségnek az

Árva Juliska élete

című magyartárgyu, osztrák-magyar egyenruhás film vetítésével, amelyet a filmcenzúra lojalitása tett lehetővé.

A főszerepeket: Ester Ralston és James Hall (a Hotel Imperiaál daltás Almási főhadnagya) játszik, akiknek személye már magában garancia a sikert.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonaink, jóbarátaink és ismerőseinknek, akik szeretett jó édesanyánk temetésén résztvettek, vagy részvételük kifejezést adtak, hálás köszönetet mondunk.

Gyergyóalfalu, 1930. nov. 20.

Az Ágoston-család.

A legjobb magyar és német könyveket olvashatja, ha beiratkozik

Vajda Bözsi
kölcsönkönyvtárába

(Str. Reg. Ferdinand 14.) Telefon: 11.

Állandóan új könyvek.
Kedvező feltételek.

Nyitva:
mindennap d. e. 11-től d. u. 5-ig.

KÖZGAZDASÁG.

Az „Önsegélyző” akció fejlődése.

Multkori számunkban megírtuk, hogy Gyergyó népe megértette az idők szavát s ahelyett, hogy mások segítségét várja sorsának jobbrafordulását az önsegélyzés talajára lépett.

Tetteivel be akarja és be fogja bizonyítani, hogy téves volt azoknak lesújtó véleménye, akik azt állították róla, hogy nagy elkeseredésében rossz utra tért.

Nem, ez a nép nem volt soha hajlandó kalandorpolitikára, s hogyha sokan talán nem is értették meg feljajduló szavát, most be fogják látni, hogy a test nem halt meg, csak aludt. Aludtak benne azok a szunnyadozó erények és ösztönök, amelyeknek kiváltódására talán a mai nyomasztó gazdasági helyzetnek kellett bekövetkeznie, hogy azok napvilágra keljenek.

Multkori számunkban megírtuk, hogy Gyergyó

gyószentmiklós gazdaságadalmi is öntudatra ébredt, mikor f. hó 9-ikén megtartotta első gazdasági értekezletét az „Önsegélyző” akcióba való kapcsolódása végett, s most jóleső örömmel kell megállapítanunk, hogy az elvetett mag jó talajra talált és már látszanak is a zsenge hajtások, a virágok, amelyek szép gyümölcsökre nyujtanak reménységet.

A f. hó 9-iki értekezlet többek között kimondotta, hogy addig is, míg az önsegélyző alapszabályai elkészülnek, megkezdik az önkéntes befizetéseket és hogy minden vasárnap délután permanens munkát fognak végezni ebből a célból.

F. hó 16-án tartotta meg a Gyergyószentmiklós G. Egyesület második értekezletét, amely már annyira népes volt, hogy a központi elemi iskola nagyterme nem tudta befogadni a megjelenteket, hanem azt csak a nyílt udvaron lehetett megtartani.

És az értekezlet végeztével megnyiták a székely bugyellárosok, előkaparták székely gazdáink az 5—100 lejeseket, úgy, hogy egy pillanatra 45 székely gazdától 1430 lej gyűlt össze az önsegélyző akció alapjára.

Nem az összeg itt a fontos, hanem az eszme előretörése, az a körülmény, hogy egy délután 45 székely gazda adta tanujelét önkéntes takarékosságának.

Ehhez a szép tethez méltó volt Keresó Ignác székely gazdának az a felajánlása, hogy a pénzbefizetések könyvelésére ingyen felajánlott egy nagy kereskedelmi könyvet, Kis János kereskedő pedig minden vasárnap délután ingyenes könyvelési munkáját ajánlotta fel.

Az értekezlet a begyűlt pénz kezelésére és elhelyezésére mindjárt egy héttagú bizottságot választott, és pedig a következőket: Dr. Makkay Domokos gazd. egy. elnök, Balázs Sándor tanító, gazd. egy. titkár, Hideg András Andrásé, Biró Lajos, Benedek István, Kari Ferenc és Ferencz Sándor székely gazdák személyében.

Az értekezlet egyhangulag kimondotta, hogy a begyűlt pénzeket a gyergyószentmiklós Hitelszövetkezetnél fogja elhelyezni gyümölcsözés végett, s a már begyűlt 1430 lejt másnap el is helyezte, hogy ezáltal is erősítve a Hitelszövetkezetet, fokozottabb mértékben tegye képessé valódi feladata elvégzésére: a székely gazdák olcsóbb kamatozású kölcsönökkel való ellátására.

Az Önsegélyző akció így egyszerre két szép célt szolgál: Segít magán és a Hitelszövetkezetet keresztül ismét önmagán.

A f. hó 16-iki 1430 lejes eredmény annál szebb és biztatóbb a jövőre, mivel ezeket a befizetéseket legnagyobbbrészt azok teljesítették, akik az első értekezleten jelen voltak, akik nem lehettek többet ötvennél.

Az önsegélyző akció vezetősége permanens szolgálatát minden vasárnap délután a városháza nagytermében tartja, ahol egyuttal a befizetések is történnek.

Az Önsegélyző akcióban résztvenni székely nemzeti kötelesség!

Lapunk nyomása közben értesülünk, hogy a Magyar Párt helyi tagozatának intézőbizottsága f. hó 25-én délután 5 órakor az Ipartestület termében közgyűlést előkészítő intézőbizottsági gyűlést tart.

Tekintettel a tárgy fontosságára, ezuttal is kéretnek a tagok azon pontosan megjelenni.

Elnökség.

György Sándor

A

Angol uri

divatszabósága

átköltözött

néhai Petrácsics Emil helyiségébe.
(Városház-utca.)

Elvállal

minden szakmabeli munkát elegáns
kivitelben jutányos áron.

2

Mindenkire nézve fontos!

**Adók
és illetékek
dióhéjban.**

Kapható Sándorynál.

Ára 40 lej.

Kiadó lakás!

A Járásbírósággal szemben egy
1 szoba, konyha, kamra és pincéből
álló emeleti lakás dec. 1-től kiadó.
Érdeklődni lehet **Novák Bélá-**
nál, Gheorgheni. 2-1

**Gazdák
figyelmébe!**

SZÉKELY ÉS MARGITTAI

szárhegyi cég
közhirre teszi, hogy
modern műmalmá-
ban

éjjel - nappali

üzemet tart fenn és
nagy teljesítményére
való tekintettel az
örlető közönség
várakozás nélkül
sorra kerül. 4-3

Kivánatra ingyenes triöröztetés.

**A marosvásárhelyi
70 ágyas modern szanatórium**

műtő és szülőszobákkal, Röntgen-, hydro- és elektro-
therapiával, quarz és diathermiával, bacteriologiai és
chemiai laboratoriumokkal stb. berendezve, továbbá
hideg-, melegvizzel, központi fűtéssel, lifttel, rádióval
felszerelve.

Felvez: Sebészeti, nőgyógyászati, szülészeti, bel-
deg, bőr-, urológiai-, fül-, orr-, gége-, szemészeti és
gyermekgyógyászati betegeket.

23

SÁNDORY-NYOMDA
GYERGYÓSZENTMIKLÓS—GHEORGHENI.

JUDEȚUL CIUC.

Izléses nyomdai
és könyvkötészeti
munkák.

Telefon: 14.

Dusan felszerelt
könyv és papirke-
reskedés.

Papirkereskedésben nagy választék do-
bozos és mappás levélpapirokból, modern
levelezőlapokból, patent ceruzákból, emlék-
könyvekből, mindenféle irodai és iskolai fel-
szerelésekből, valamint üzleti könyvekből.

Levélpapírok, borítékok, memorandumok,
üggyévi nyomtatványok, báli meghívók, árjegy-
zékek, étlapok, valamint mindenféle könyvköté-
szeti munkák legolcsóbb beszerzési forrása.

Ha biztos eredménnyel, olcsó ár mellett
akar hirdetni, úgy csakis a

„Gyergyói Ujság”

című hetilapban helyezze el hirdetéseit.